

Advies Archeologische Monumentenzorg 2020-nr. 43

Aan: Gemeente Son en Breugel
Dhr. O. Schook
Postbus 8
5690 AA Son

Datum: 2-3-2020

Onderwerp: *In situ behoudsplan archeologie Son 'De Nieuwe Vloed'* (Crevasse Advies Notitie 558A), auteur dr. R.F.B. Isarin d.d. 11 februari 2020.

Van: Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant (ODZOB)
Mevr. drs. R. Berkvens
Wal 28 5611 GG Eindhoven
Postbus 8035, 5601 KA
T: 088-3690638 / 06-15829049
E: R.Berkvens@odzob.nl

Inleiding

Ten behoeve van de ontwikkeling van plangebied Son 'De Nieuwe Vloed' is in opdracht van initiatiefnemer Gebr. Van Stiphout Projectontwikkeling uit St. Oedenrode, archeologisch vooronderzoek uitgevoerd door Antea Group. Het betreft een bureauonderzoek met verkennend booronderzoek.¹ Op basis van de resultaten hiervan is een proefsleuvenonderzoek uitgevoerd, gecombineerd met een opgraving – variant archeologische begeleiding van de ondergrondse sloop en de rioolwerkzaamheden in de Begoniastraat.²

Er is binnen het plangebied ter plaatse van de Begoniastraat sprake van behoudenswaardige nederzettingssporen die waarschijnlijk dateren in de ijzertijd. De sporen manifesteren zich in de top van de C-horizont, waarbij het door verbruining en een 'vies' vlak soms moeilijk bleek om de sporen te herkennen. Mogelijk is in de werkputten 9 en 7 sprake van twee bouwstructuren. Over de aard en de precieze datering als ook de spreiding van de hier aanwezige bewoning is nog te weinig bekend om de precieze inhoudelijke meerwaarde te kunnen bepalen. Daarvoor is een opgraving noodzakelijk. De gemeente adviseert om de vindplaats zo mogelijk in de bodem te behouden door de bodem hier niet dieper dan 16,0 m + NAP te verstoren. Hierbij is uitgegaan van het minst diep gelegen archeologische vlak in werkput 7 met daarbij een buffer van 30 cm.'

Om behoud van deze vindplaats te realiseren is dit in situ behoudsplan opgesteld. Hierin wordt beschreven hoe omgegaan wordt met de archeologische ondergrond ten opzichte van het funderingsplan en funderingsbalken in combinatie met avegaarpalen van de twee bouwblokken. Beoordeeld dient te worden of hier sprake is van archeologie sparend bouwen en of de vindplaats niet zal worden verstoord door de bouw en het toekomstige gebruik.

Behoud in situ plan

Ten behoeve van fundering van het westelijke bouwblok zijn 80 palen nodig met een diameter van 400 mm (0,4 m). Voor het oostelijke bouwblok zijn ca. 48 palen nodig. Voor het westelijke bouwblok is de totale verstoring 10 m² en voor het oostelijke bouwblok 6 m². Het westelijke deel van de vindplaats is 1.165 m² groot. Het door de funderingspalen te verstoren westelijke deel van de vindplaats komt

¹ Colijn J.E. en G. Sophie, 2017. Bureauonderzoek en Inventariserend veldonderzoek d.m.v. boringen Kanaalzone te Son, gemeente Son en Breugel. Antea Group, Oosterhout.

² Inventariserend veldonderzoek d.m.v. proefsleuven Kanaalzone ter hoogte van De Bontstraat 84 te Son, gemeente Son en Breugel (Antea Group Archeologie 2019/92), auteurs J.E. Colijn & H. Koopmanschap, concept d.d. 24 september 2019 (definitief revisie 04).

daarmee op 0,86%. Voor het oostelijke bouwblok is dat 0,58%. Met de waarden van 0,86% en 0,58% wordt ruim aan de Rijksnorm van 2% voldaan. Er is verder geen sprake van clustering van palen, aangezien de palen zullen worden verdeeld over/onder de huizen.

De onderzijde van de funderingsbalken (en daarmee bovenzijde palen) in het westelijke bouwblok komen te liggen op 15,53 m + NAP. Het nieuwe peil van 16,45 m + NAP wordt bereikt door ophoging van het bestaande maaiveld met tussen de 0,55 en 0,75 m. Het archeologisch vlak ligt op ca. 14,8 à 14,9 m + NAP wat betekent dat tussen bovenzijde archeologie en onderzijde funderingsbalken een bufferlaag van ca. 0,63 tot 0,73 m aanwezig is. Voor het oostelijke bouwblok wordt een nieuw peil van 16,70 m + NAP gerealiseerd door ophoging van het bestaande maaiveld met 0,20 tot 0,40 m. De onderzijde van de funderingsbalken komt op 15,78 m + NAP. Het archeologisch vlak ligt hier op ca. 15,0 m + NAP wat betekent dat tussen bovenzijde archeologie en onderzijde funderingsbalken een bufferlaag van ca. 0,78 m aanwezig is. Door de ophoging is normaal tuingebruik (lokale ontgraving van 0,5 m) ook zonder aanvullende maatregelen mogelijk.

Uit de beschrijving van het bouwplan met bijbehorende bodemingrepen blijkt dat de archeologische vindplaats daterend in de IJzertijd zonder problemen ter plekke in situ kan worden behouden. Als gevolg van de ophoging van het bestaande maaiveld naar een nieuw peil is er voldoende buffer aanwezig om veilig funderingsbalken, kabels en leidingen aan te leggen.

Beoordeling

Geconcludeerd kan worden dat het bouwplan voldoet aan de normen voor archeologie vriendelijk bouwen. Een bufferlaag van 0,63 tot 0,78 m dik is ruim voldoende om het in situ te behouden erfgoed te beschermen bij de aanleg van de fundering. Wel is het van belang dat de civiele aannemers op de hoogte zijn of worden gebracht van het feit dat er een behoudenswaardige vindplaats in de ondergrond aanwezig is en dat daardoor de bodem niet dieper geroerd mag worden dan 15,30 m + NAP.